onafhankelijk dagblad
voor Aruba, Curaçao
en Bonaire
opgericht in 1884

abonnementsprijs Af 32,50
losse nummers Af 1,50
zaterdag Business Ñapa
met Ñapa Af 1,75
vrijdag
11 juli 2014
jaargang 128
nr 156

AMIGOE

Premier Eman in hongerstaking tot tekening begroting

Regering fel tegen aanwijzing Nederland

ORANJESTAD — "De begroting moet nu getekend worden." Dat is de boodschap die premier Mike Eman (AVP) vanochtend - vergezeld van ministers, parlementariërs en een paar honderd demonstranten - overbracht aan gouverneur Fredis Refunjol. De regering is furieus op Den Haag en gaat absoluut niet akkoord met het aanhouden van de Landsbegroting 2014 gedurende 'onafhankelijk onderzoek' hiernaar. De Rijksministerraad gaf Aruba daartoe vanochtend een 'aanwijzing'. "Ik ga in hongerstaking tot de begroting wordt getekend", dreigt de premier.

door
Alex Laclé en **Otti Thomas**

Dat zegt premier Eman vanochtend te midden van demonstranten die voor het kantoor van de gouverneur staan. De Rijksministerraad heeft Refunjol opdracht gegeven voor onderzoek naar de Landsbegroting op basis waarvan hij zelf kan beslissen om er wel of niet zijn handtekening onder te zetten. De Rijksministerraad wil hiermee voorkomen dat er gedurende de zomer geen vooruitgang wordt geboekt op dit gebied, aldus minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties na afloop van de Rijksministerraad. "De gouverneur van Aruba wordt gevraagd de vaststelling van de begroting 2014 van het land Aruba aan te houden gedurende een onafhankelijk onderzoek dat in zijn opdracht wordt verricht naar de begroting 2014, de onderbouwing en houdbaarheid daarvan en de doorwerking in de volgende jaren. (...) Het onderzoek waartoe nu is besloten, moet uitwijzen of het door het IMF geadviseerde traject naar houdbare overheidsfinanciën is ingezet", meldt de Rijksministerraad in een persbericht. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) wil dat Aruba de staatsschuld voor 2018 al onder de 60 procent van het bruto binnenlands product krijgt. De Arubaanse regering is het daar niet mee eens en vindt dat de economie daarmee 'gewurgd' zou worden.

Premier Mike Eman strijdvaardig tussen de demonstranten op weg naar de gouverneur.

Pistool tegen hoofd

In een reactie aan Amigoe zegt Financiën-minister Juan David Yrausquin, wiens ontslagverzoek nog niet is aanvaard, dat de Arubaanse regering absoluut niet akkoord gaat met een IMF-traject. "Dat is nooit afgesproken en dat wil en zal de regering ook nooit doen", zegt hij stellig. Premier Eman en minister Otmar Oduber onderstrepen dit standpunt even later, wanneer de menigte, verzameld voor het Kabinet van de Gouverneur, wordt toegesproken. Ook minister Benny Sevinger neemt het woord en doet er nog een schepje bovenop: "Niet eens als Nederland een pistool tegen het hoofd van Aruba houdt, gaan we hierin mee. Het gaat niet meer om de begroting. Het gaat om macht. En wij leveren onze autonomie niet in." De woorden worden met luid gejuich en applaus door de massa ontvangen.

Gouverneur beslist

Na afloop van de Rijksministerraad, de laatste voor het zomerreces, licht minister Plasterk het besluit toe. "Vorige week maakten de twee regeringen op basis van wederzijdse vrijwilligheid een afspraak over een onderzoek. (...) De Raad van Ministers vindt dat premier Eman die afspraak toch duidt op een manier die afwijkt van wat er in onze ogen is afgesproken. De zaak kan niet de hele zomer blijven liggen. Het is echt urgent dat er een degelijke begroting komt, die goed tegen het licht is gehouden."

Plasterk sluit niet uit dat er al over twee of drie weken een rapport ligt, waar Refunjol zijn oordeel op kan baseren. "Het kan ook een advies zijn dat de begroting voor 2014 op orde is maar er aanbevelingen zijn voor volgend jaar. Daar heb ik vorige week met de regering van Aruba over gesproken en het is aan hen op dat advies dan op te pakken." Een terugkoppeling naar de Rijksministerraad of Plasterk is niet meer nodig. "Het is de laatste Rijksministerraad voor de vakantie, dus daarom vonden we het ook belangrijk om dit nu in gang te zetten."
De gouverneur mag dus zelf beslissen wie hij het onderzoek laat doen, maar Plasterk noemt het voor de hand liggend dat commissieleden dezelfde deskundigheid hebben als het College Financieel Toezicht.

Vervolg op pagina 3

Vervolg van pagina 1

Regering fel tegen aanwijzing Nederland

Foto: Alex Laclé

Demonstranten laten een bord zien, gericht aan de Nederlandse premier Mark Rutte.

Plasterk sluit niet uit dat er al over twee of drie weken een rapport ligt, waar Refunjol zijn oordeel op kan baseren. "Het kan ook een advies zijn dat de begroting voor 2014 op orde is maar er aanbevelingen zijn voor volgend

na tien

er conflicten zijn dan staan zij klaar als bemiddelaar."

Onderhoud
Ook wordt er gesproken over het onderhoud van de verschillende vestigingen. "Aruba is een mooi eiland, alleen met een zeer zoute lucht. Dat vraagt om veel onderhoud", aldus Nieuwmeyer. Momenteel worden in de kamers van het Divi All Inclusive Resort de meubels vervangen. Ook het interieur van Tamarijn wordt aangepast en nog eens acht containers vol met huisraad zullen de hotelkamers van Divi Village in een nieuw jasje steken.

jaar. Daar heb ik vorige week met de regering van Aruba over gesproken en het is aan hen op dat advies dan op te pakken." Een terugkoppeling naar de Rijksministerraad of Plasterk is niet meer nodig. "Het is de laatste Rijksministerraad voor de vakantie, dus daarom vonden we het ook belangrijk om dit nu in gang te zetten." De gouverneur mag dus zelf beslissen wie hij het onderzoek laat doen, maar Plasterk noemt het voor de hand liggend dat commissieleden dezelfde deskundigheid hebben als het College Financieel Toezicht.

Noodzaak
Plasterk vindt de beslissing van de Rijksministerraad noodzakelijk. "Het Koninkrijk is gediend met financiële stabiliteit van alle landen. Ik zou niet graag zien dat er onder mijn functioneren als minister voor Koninkrijksrelaties een land over de rode streep gaat," aldus de minister. Plasterk wilde niet in detail ingaan op het verloop van de discussie binnen de Rijksministerraad en de inbreng van de Arubaanse Gevolmachtigde Minister, die mogelijk vraagtekens heeft gezet bij de rechtmatigheid van het besluit. Plasterk zei wel dat gouverneurs volgens het geldende reglement de bevoegdheid hebben om een begroting goed te keuren of af te keuren. "Bij de bevoegdheid om te tekenen hoort ook het recht om zich goed te laten informeren over de vraag of wat hij tekent ook deugdelijk is", zei Plasterk. De minister erkent dat Aruba financiële autonomie heeft, maar dat hier sprake was van een reëel risico dat een land in de gevarenzone komt, zodat de situatie aan het belang van het hele Koninkrijk raakt. De Rijksministerraad voelde er weinig voor om de situatie eerst voor te leggen aan de Raad van State, een optie die nog door de Arubaanse regering werd genoemd.

Ongrondwettig
Volgens de premier mag Nederland zich niet op deze manier met de begroting van Aruba bemoeien. Het handelen van de Rijksministerraad wordt door de regering gekwalificeerd als 'onconstitutioneel' en tegen de regels van het Statuut. "Vraag maar aan rechtsgeleerden", zegt ook AVP-fractieleider Rene Herdé vanochtend. De regering wil dan ook onderzoek door de Raad van State naar het handelen van de Rijksministerraad en zal desnoods 'alle juridische wegen bewandelen'. Yrausquin vertelt dat de Nederlandse premier Mark Rutte Aruba niet eens heeft toegestaan om een intern appél in te dienen tegen het Koninklijk Besluit van de Rijksministerraad. Iets dat volgens de regels van het Statuut wel zou moeten kunnen. Dat bezwaar zou dan door de Raad van State beoordeeld moeten worden. Maar dat wil Nederland natuurlijk niet, legt Yrausquin uit.

'Grijp nu in'
Tussen de demonstranten staat ook een handjevol mensen die de gouverneur een hart onder de riem steken. Een man staat met een protestbord met daarop de tekst: "Wij van pariba steunen onze gouverneur." Een vrouw doet een emotionele oproep aan de Nederlandse premier Rutte om vooral wel in te grijpen. "Hier op Aruba gaat het niet goed. We hebben jullie nodig, Plasterk en Rutte. Jullie moeten hier zijn, niet aan de telefoon. " Ze maakt zich grote zorgen om de immer groeiende staatschuld. "Die piratengroep (regering, red.) betaalt de schuld niet. Wij (het volk, red.) betalen." Ze hoopt dat Nederland wil helpen met betaling van de schulden. "En wie betaalt, bepaalt.